

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی شان نزول آیه شراء در تفاسیر شیعه و سنی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات تفسیری آلاءالرحمن، دوره 2، شماره 5 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

هدی بستانی - دانش پژوه سطح 4، تفسیر و علوم قرآن، جامعهازهراء

سید حسین شفیعی دارابی - استادیار گروه تفسیر و علوم قرآن، جامعهمصطفی

فاطمه صابری - دانشجوی دکتری گروه فقه و علوم قرآن، مجتمع آموزش عالی بنت الهدی

خلاصه مقاله:

شان نزول آیات، نقشی کلیدی در فهم عمیق و دقیق آیات قرآن کریم ایفا می کند. از این رو، بررسی دقیق آن از وظایف اصلی مفسران در تبیین و تفسیر صحیح آیات به شمار می رود. آیه ۲۰۷ سوره مبارکه بقره، معروف به «آیه شراء»، یکی از آیاتی است که متکلمان و مفسران شیعه برای اثبات فضیلت و مقام امامت امام علی (ع) به آن استناد می کنند. بدون شک، آگاهی از مفاد و جزئیات شان نزول این آیه، می تواند در درستی یا نادرستی این استناد، نقشی راهگشا داشته باشد. لذا، این مقاله با رویکردی توصیفی - تحلیلی، به دنبال پاسخ گویی به این پرسش است که: دیدگاه مفسران فریقین (شیعه و سنی) در مورد شان نزول آیه شراء چیست؟ بر اساس یافته های این پژوهش، اکثریت قریب به اتفاق مفسران شیعه، نزول آیه فداکاری را به فداکاری و جانفشانی امام علی (ع) در «لیلالمبیت» نسبت می دهند. در مقابل، اکثر مفسران اهل سنت از طرح این شان نزول خودداری می کنند و یا نام امام علی (ع) را در کنار دیگر صحابه ذکر می کنند. تنها حاکم حسکانی، محدث حنفی قرن پنجم، با نظر مفسران شیعه موافق است و نزول این آیه را مختص به امام علی (ع) می داند. به نظر می رسد فضای سیاسی حاکم بر جامعه اسلامی، به ویژه در قرون اولیه، که آکنده از کینه ها و خصومت ها نسبت به امیرالمومنین (ع) بود، عامل اصلی انکار شان نزول مورد نظر توسط اکثر مفسران اهل سنت باشد.

کلمات کلیدی:

آیه شراء، تفسیر تطبیقی، شان نزول، لیله المبیت، مفسران فریقین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2027144>

